

TÁJÉKOZÁSUL.

A „Keresztény Magvető“ jelen alakjában most lépvén először a közönség elébe, szükséges, hogy tájékozásul elmondjunk némelyeket.

Tíz éve lesz, hogy többen egy unitárius egyház-irodalmi vállalat megindítása iránt lelkesülve, e célra egymással erkölcsi solidaritásba léptünk, s minthogy az eszme egyház-közönségünk meleg részvételével találkozott, 1861-ben megjelent a „Keresztény Magvető“ I. kötete, szerkesztve K r i z a J á n o s és N a g y L a j o s által.

E kötetnek előszavából indulva ki, a vállalat főbb céljául a gyakorlati lelkészet körébe tartozó munkák kiadása tüzetett ki; míg annak aránylag kisebb része „F ü g g e l é k“ czim alatt egyes episodok, az unitárius egyház jelen és mult életében felmerült nevezetesebb mozzanatok, honi és külföldi jelesb unitárius férfiak életirata, könyvek, kéziratok, oklevelek, belsejüketünk, tanítás és nevelésmódunk ismertetése tárházául volt kejeölve.

Az első kötetnek sikerült is e programhoz ragaszkodni; de a „F ü g g e l é k“-be szánt tárgyak sokféleségét tekintve, gondolni lehetett, hogy ez mielőbb elnyomja a főrészt, s csakugyan az 1863-dik évben ugyanazon szerkesztők alatt megjelent II-dik kötetben a „F ü g e l é k“, mely most már „T á r c z á n a k“ neveztetett, a gyakorlati lelkészet körébe tartozó munkák felett tulnyomóvá lett.

Tagadhatatlan, hogy e változás a vállalat belbecsét nagyban nevelte, minélfogva az 1867-dik évben megjelent III-dik kötet előszavában, az új szerkesztők, B u z o g á n y Á r o n és F e r e n c z J ó z s e f, már nyíltan bévallják, hogy ámbár a vállalat célja most sem más, mint egyfelől a gyakorlati lelkészet körébe tartozó munkákat s erre anyagot adni, másfelől ismertetni mindazt, a mi egyházi és vallási életünk s a nevelés fejlesztésére, a közszellem ébresztésére s ez által az általános mivelődésre befolytak vagy jelenben befolytak; az eredeti tervezettől annyiban mégis eltértek, hogy mig abban a fősúly e kettős cél első felére volt helyezve, ök e kötetben az utolsó felének is kiadták a testvéri részt.

Ily program mellett szerkesztetett már a III-dik s mindjárt

a következő 1868-dik évben megjelent IV-dik kötet, s alkalmasint ennek köszönhetjük azt, hogy vállalatunk iránt mind nagyobb érdeket kezdett mutatni egyházunk világi eleme is; sőt közüllök többen, a kiknek neveit az előfizetőkével együtt az év végén közölni fogjuk, ígéretet tettek, hogy minden megjelenendő kötetért négy forintot fizetnek.

Szükségesnek tartottuk ezeket elmondani; hogy a Buzogány Áron barátunk, cultusminisztériumi titkárrá lett kinevezetésével s körünkből történt eltávozásával, részben ismét megváltozott szerkesztőség újabb programja igazolva legyen.

Ugyanis, a vállalat fejlődésének természetes követeléseit szem előtt tartva, a kiindulási tervet most már egészen megfordítjuk, s a gyakorlati lelkészet körébe tartozó munkák kiadását a lehető legkisebb számra szorítva s az egyházat és iskolát érdeklő értekezéseknek, életiratoknak, a kül- és belföldi vallási és nevelési mozgalmak regisztrálására oly széles tért nyitunk, a minőt a vállalat megbír.

Azonban a legszebb terv sem sokat ér, ha kivitelére közre nem működnek mindazok, a kik arra hivatva vannak. Minélfogva tisztelettel felkérünk mindenkit, a ki, nekünk ez irányban segédkezet nyújthat, a szives közreműködésre. Miután a Keresztény

Magvető V-ik kötete ez évfolytán évnegyedenkénti füzetekben fog megjelenni, a legaprólékosabb közlemények sem vesztik el becsületet. Különösen jó szolgálatot tennének lelkésztársaink, ha ekklézsáik történetét tanulmányozva, azt megírnák, s ez által egy alapos egyháztörténet megírására az anyagot öszszehordanók. E mellett minden olyan indítványnak, vagy tervnek, mi által az egyház ugy szellemi, mint anyagi helyzetét emelni lehet, szivesen tért nyitunk. Így például nyugdíj intézetek, magtárak megalapítása vagy rendezése tárgyában s más hasonló kérdésekben megadítandó eszmecserének, azt hiszszük, hasznos eredménye lenne. Átalában ohajtanók a Keresztény Magvetőből egy oly közlönyt formálni, a melynek egyházi életünkre nézve tudományos becse és gyakorlati haszna minden tekintetben kitűnjék; hogy azt örömmel vegye kezébe a tudós, s birni óhajtsa az az egyszerű földmives, a ki nem szánthatja földét a nélkül, hogy vallásáról s egyházáról megfelojtkezzeék.

A szerkesztők.